

Revisorsexamen – Kommentar till rättningen december 2007

Deluppgift	Genomsnitt	%	Max
1.1	4,9	82	6

Frågan handlar om hur du som revisor motiverar innehållet och ställer dig till företagsledningens krav att utesluta delar i din interna rapport till moderbolagets revisor.

Det stora flertalet tentander har inga problem med att konstatera att innehållet i rapporten inte skall förändras på grund av företagsledningens krav. Många tentander har däremot problem med att motivera skrivningen kring prognoser i rapporten och hänvisar endast till erhållna instruktioner vilket medfört poängavdrag.

En hel del tentander har problem med att se skillnaden i upprättade prognoser och bokföring och konstaterar därför att det strider mot god redovisningssed att beakta vinster från ännu ej erhållna order. Likaså har en del tentander haft problem med rapporteringsformen och baserar sitt svar utifrån SÖG 2410 Översiktlig granskning av finansiell delårsinformation vilken inte är direkt tillämplig eftersom bolaget inte avlämnar någon delårsrapport.

Deluppgift	Genomsnitt	%	Max
1.2	9,3	77	12

Deluppgiften omfattar tre frågeställningar som kvarstår efter genomförd revision. Uppgiften bestod i att redogöra för sina ställningstaganden inför upprättandet av revisionsberättelsen och att utforma ett förslag till revisionsberättelse för moderföretaget och koncernen.

Den första frågeställningen avser ett lån med marknadsmässiga villkor upptaget av VD i det svenska moderföretaget hos det Sydafrikanska moderföretaget. De flesta tentanderna har korrekt konstaterat att lånet inte lämnats av det svenska moderföretaget eller dess dotterföretag och att det inte föreligger något förbjudet lån i det svenska moderföretaget eller den svenska koncernen.

Den andra frågeställningen behandlade ett antal kvarstående fel i bokslutet vilka sammantaget medfört att ett väsentligt fel förelåg avseende moderföretaget men ej för koncernen. En del tentander har inte gjort någon samlad bedömning av summan av "felen", utan gjort en bedömning för varje fel för sig och i en del fall saknas slutsatser för moderföretaget och koncernen. De flesta tentanderna har dock helt korrekt kommit fram till att avstyrka moderföretaget och tillstyrka koncernens balans och resultaträkningar.

Den tredje frågeställningen handlade om ekonomichef insjuknad i malaria och på grund av detta för sent upprättad årsredovisning. Praktiskt taget alla har konstaterat att detta är något som skall påpekas i revisionsberättelsen.

De flesta har utformat en revisionsberättelse i enlighet med sina ställningstaganden. De som utformat en revisionsberättelse som inte är konsekvent med sina ställningstaganden eller som bryter mot formalia beträffande revisionsberättelser har fått poängavdrag.

Deluppgift	Genomsnitt	%	Max
1.3	3,7	93	4

Frågan avsåg om nedlagda utgifter för forskning och utveckling är aktiverbara.

Merparten av tentanderna har lyckats identifiera problemen med frågeställningen och funnit stöd för sin argumentation i relevanta redovisningsrekommendationer, presenterat ett väl underbyggt resonemang och en korrekt slutsats

Flera tentander har inte kommenterat att det ej är tillåtet att aktivera mer än förväntade merintäkter, vilket dock inte föranlett poängavdrag.

Deluppgift	Genomsnitt	%	Max
1.4	2,5	41	6

Frågan berör huruvida redovisning av börsaktier till marknadsvärde kan vara förenligt med god redovisningssed.

Många tentander konstaterar att lager av värdepapper är att betrakta som omsättningstillgångar och därmed skall redovisas i enlighet med lägsta värdets princip och har därmed inte identifierat att, enligt årsredovisningslagen, finansiella instrument får redovisas till verkligt värde.

En del tentander som korrekt noterat att finansiella instrument får redovisas till verkligt värde har sedan missat att det därmed är ett byte av redovisningsprincip och att det därför ej är förenligt med god redovisningssed att redovisa hela skillnaden mellan anskaffningsvärde och marknadsvärde i resultaträkningen.

Deluppgift	Genomsnitt	%	Max
2.1	4,5	76	6

I denna fråga ska tentanderna redogöra för skillnader i administrativ hantering, finansiella konsekvenser och påverkan på nyckeltal mellan att låna upp pengar och genomföra en nyemission för att hantera företagets ökade likviditetsbehov.

Många tentander beskriver inte på vilket sätt beslut om lånefinansiering fattas. Hur en emission ska genomföras är däremot mestadels väl beskrivet. Alla tentander kommer fram till att processen för lånefinansiering är betydligt enklare än processen för en nyemission.

De finansiella konsekvenser som påverkar resultaträkningen har flertalet tentander beskrivit, men amorteringar och avkastning till aktieägarna i form av utdelning saknas i många tentanders svar, vilket resulterat i poängavdrag.

Vad avser nyckeltalen redogör i stort sett samtliga för hur soliditeten förändras vid lån respektive nyemission, dock anser förvånansvärt många att soliditeten ej påverkas av emissionen eftersom eget kapital och balansomslutningen ökar lika mycket. I övrigt har skuldsättningsgrad och olika avkastningsmått beskrivits. Alternativa nyckeltal har givit poäng när korrekt svar lämnats.

Deluppgift	Genomsnitt	%	Max
2.2	3,2	81	4

Frågan avser revisorns agerande på bolagsstämman. En enskild aktieägare ställer frågor om budget och resultatprognos för innevarande räkenskapsår samt om det i revisionen framkommit något som kan leda till avstyrkande av ansvarsfriheten för styrelse och verkställande direktören.

De flesta tentander klarar frågan ganska bra och känner till att enskilda aktieägare inte har rätt att få svar från revisorn, medan revisorn har skyldighet att lämna upplysningar till stämman i sin helhet.

Frågor om budget och resultatprognos ska besvaras av styrelsen vilket följer av ansvarsfördelningen mellan styrelsen och revisorn. Många har förbisett detta, vilket lett till poängavdrag.

Flertalet tentander svarar också rätt angående ansvarsfriheten och hänvisar till avgiven och/eller kommande revisionsberättelse då revisionen ej är avslutad. Några anser att stämman ska besluta att revisorn kan yttra sig i frågan om ansvarsfrihet. Detta har lett till poängavdrag.

Deluppgift	Genomsnitt	%	Max
-------------------	-------------------	----------	------------

2.3

4,1

68

6

Frågan behandlar de nya bestämmelserna om dokumentationskrav av internationella transaktioner mellan företag i intressegemenskap som trädde i kraft den 1 januari 2007 samt skattemässiga risker för bolagen om reglerna inte följs.

Merparten av tentanderna har konstaterat att det är nya bestämmelser från 1 januari 2007 om dokumentation av internprissättning mellan utländska koncernbolag och har väl beskrivit reglerna kring och omfattningen av dokumentationskravet. Ett antal tentander har fört resonemang kring marknadsmässiga priser och villkor utan att kommentera armlängdsprincipen vilket inte föranlett poängavdrag.

Ett antal tentander har inte erhållit poäng på andra delfrågan på grund av uteblivet svar eller svar med enbart resonemang kring effekter ur koncernredovisningssynpunkt vilket medfört poängavdrag.

Deluppgift	Genomsnitt	%	Max
2.4	4,3	72	6

Frågeställningen avsåg att ange granskningsinsatser vid gemensam revision samt att kommentera Lars önskemål att du som medrevisor skall företräda Backspegelns intressen och inta en passiv roll i revision.

De flesta har haft ett bra resonemang kring gemensam revision med hänvisning till FAR SRS rekommendation Rev U 1B beträffande arbetsfördelning mellan revisorerna och omfattningen av den enskilde revisorns granskningsinsatser. Poängavdrag har gjorts om exempel på egna granskningsinsatser enligt Rev U 1B saknas.

Ett antal tentander har inte berört reglerna i aktiebolagslagen om att varje revisor har ett ansvar för den totala revisionen oavsett vem som utfört arbetet vilket har föranlett poängavdrag.

Vissa tentander har inte kommenterat Lars önskemål. För poäng krävs att tentanden tar ställning till att det enligt ABL inte går att inta en passiv roll i revisionen eller företräda enskilda intressenter.

Enligt uppgiften skall oberoendeaspekten bortses ifrån. Många tentander har långa diskussioner om analysmodellen och jävsförhållanden vilket inte har lett till någon poäng.

Deluppgift	Genomsnitt	%	Max
3.1	4,4	73	6

Frågan innebar att definiera begreppet obestånd, beskriva hur styrelsen bör agera vid misstanke om obestånd samt vilka konsekvenserna kan bli för styrelsens ledamöter om verksamheten drivs vidare.

Merparten av tentanderna har klarat av att definiera obestånd. Vad gäller styrelsens agerande samt eventuella konsekvenser för styrelsens ledamöter så är det förvånansvärt många tentander som blandat ihop obeståndsproblematiken med Aktiebolagslagens regler om tvångslikvidation på grund av kapitalbrist.

Deluppgift	Genomsnitt	%	Max
3.2	8,7	87	10

Frågan behandlar hur revisorn skall ställa sig till ett antal justeringsposter som gjorts i en kontrollbalansräkning och huruvida dessa överensstämmer med god redovisningssed.

Merparten av tentanderna har klarat frågorna bra.

Lite oväntat hade vissa tentander den uppfattningen att nettoförsäljningsvärde är samma sak som försäljningspris. Man har hänvisat rätt men kommit till fel ställningstagande.

Hur det villkorade statliga stödet och den ej avgjorda tvisten skall behandlas har tentanderna klarat mycket bra.

Frågorna som berör marknadsföringsutgifter och uppstartskostnader har man som oftast kommit till rätt svar.

Deluppgift	Genomsnitt	%	Max
3.3	4.1	68	6

Frågan behandlar vilka mervärdesskattefrågor som uppkommer med anledning av en andrahandsuthyrning avseende del av kontorslokal.

Merparten av tentanderna är bekanta med reglerna om frivillig skattskyldighet för fastighetsuthyrning. Vissa har dock inte förstått att även Edvins Kontorsmaterial måste ansöka om frivillig skattskyldighet utan trott att det räcker med fastighetsägarens ansökan, vilket medfört poängavdrag. Ett antal tentander har också missat att en förutsättning för att erhålla frivillig skattskyldighet är att andrahandshyresgästen bedriver momspliktig verksamhet.

Deluppgift	Genomsnitt	%	Max
4.1	6,9	69	10

Uppgiften avsåg att redogöra för tre väsentliga risker i revisionen av Telekåm AB.

Alla tentander har redogjort för några risker. I många fall redogör man för affärsrisker och inte revisionsrisker, vilket ger poängavdrag. Väl beskrivna risker enligt svarsmallen ger full poäng. Övriga revisionsrisker som identifierats, men som får anses var mindre väsentliga risker ger ej full poäng. En risk som identifierats av många tentander är bolagets beroende av en stor kund. I de fall detta beskrivs enbart som en affärsrisk ges poängavdrag. Däremot om ett resonemang samtidigt förts om att detta kan vara en revisionsrisk med avseende på fortsatt drift, har inte poängavdrag gjorts.

Deluppgift	Genomsnitt	%	Max
4.2	4,0	66	6

Frågan avsåg vilka åtgärder du vidtar i din granskning för att säkerställa revisionsmålet existens avseende varulagret i ett bolag som inte inventerar sitt lager på balansdagen.

I stort sett alla tentander är bekanta med reglerna kring varulagerinventering. Flertalet har i sina svar kommit fram till att du medverkar vid inventeringen och att du går igenom processen kring inventering samt utvärderar och testar kontroller i inventeringsprocessen.

Många tentander har dock missat att kontrollrisken inte får vara hög för att du skall kunna förlita dig på en inventering som görs innan balansdagen.

Deluppgift	Genomsnitt	%	Max
4.3	5,2	65	8

Frågan avser olika frågeställningar avseende koncernredovisning.

Första delen avser konsekvenser i koncernredovisningen vid förvärv av resterande 5% i dotterföretag. Flertalet har angivit att situationen kräver en förvärvsanalys. För full poäng krävs att man dessutom angivit att på basis av förvärvsanalysen fördelas eventuella övervärden ut på övriga tillgångar och skulder värderade till verkliga värden samt eventuell goodwill.

Del två avser anteciperad utdelning i moderbolaget. För full poäng krävs att man beaktat att utdelningen ej bokats i dotterbolaget och att moderbolagets bokning därför ska reverseras (Debet Utdelning Kredit Fordran Dotterföretag). Många tentander har enbart citerat RR 1:00 p16 - "koncernens fria egna kapital utgörs av moderföretagets fria egna kapital med avdrag för anteciperad utdelningar från dotterföretag"- vilket inte bedömts vara tillräckligt precist för full poäng.

Del tre avser hantering av internvinst i lager. De flesta har svarat att internvinsten ska elimineras och att uppskjuten skattefordran ska beaktas. Preciseringsen av hur detta ska hanteras i koncernredovisningen har dock många gånger beskrivits fel. Förvånansvärt många anger att lagret ska reduceras med internvinsten och att sålda varors kostnad ska minska, vilket ju blir svårt att bokföra. Om lagret ska reduceras måste ju kostnaden öka för att bokningen ska balansera. Detta har tolkats som felskrivning och inte påverkat poängen på frågan. Vissa har också svårt att skilja på elimineringen av försäljning/inköp som redan gjorts och elimineringen av internvinsten.

Del fyra, som avser omräkningsdifferenser i koncernredovisningen, har nog varit den svåraste att svara då nog många saknar praktisk erfarenhet av problematiken. De flesta tentanderna har dock hittat fram till RR8, punkt 19 och 20, som beskriver vad omräkningsdifferensen består av och att den inte ska redovisas i resultaträkningen utan direkt mot eget kapital. Rätt citat ur denna rekommendation ger full poäng i den mån inga motsägande kommentarer tillfogats.

Deluppgift	Genomsnitt	%	Max
4.4	2,7	68	4

Frågan avser om en revisor kan åta sig uppdrag som kassör och styrelseledamot i en ideell förening.

För full poäng krävs resonemang beträffande förtroenderubbande sidoverksamhet med hänvisning till Revisorslagen 25§, prövning av omständigheter i det aktuella fallet rörande opartiskhet eller självständighet enligt Revisorslagen 21§ samt ett positivt ställningstagande – uppdraget kan antas - för vilket stöd bl.a. kan hämtas från förhandsbesked från Revisorsnämnden.